

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2496, 2494 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.630 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Tardieu ali Herriot?

Burbonska palača v Parizu, sedež francoskega parlamenta, je gotovo videla malo tako burnih sej kakor v noči med sredo in četrtkom, ko je šlo za to, ali naj se sprejme na dnevni red razprava o zakonskem predlogu desnice za izpremembo sedanjega volivnega reda. Kritični opazovalci v časnih krogih, ki se niso dali zajeti v vrtnice vroče razprave, so v poročilih svojim listom obžalovali, da se ni tisti večer iz poslanskih klopi dvignil mož silnega temperamenta in osebne avtoritete, kakor jih je imela Francija že veliko, in bi razgretim poslancom prikazal vso veličino in resnost problemov, ki pritiskejo danes na Francijo kot eno izmed najmočnejših finančnih in političnih sil povojne Evrope. Poslanci so se med razpravo tako zarili v tehnični problem volivnega reda iz strahu da bi zopet ne bili izvoljeni, da so skoraj pozabili na ugled parlamentarizma in druge velike probleme. Toda to je le zunanja površna slika razburilive nočne seje francoskega parlamenta.

Od vprašanja, ali bo sprejet tako zvani zakon Mandel in se s tem spremeni sedanji volivni red, je v veliki meri odvisen izid bližnjih volitev in s tem tudi rešitev velikih domačih in zunanje-političnih problemov današnje Francije. Izpremembo volivnega reda zahteva desnica, ker upa, da ji bo novi red pripomogel do volivne zmage; desničarske stranke bi si žele že v zmago izid volitev, ki bi jim prinesel sedanjo večino v zbornici, več ne zahtevajo. V smislu sedanjega volivnega reda se vršijo volitve po okrožjih in pri prvi volitvi bo izvoljen tisti poslanec, ki dobi nad polovico vseh glasov; v primeru, da noben poslanec ne doseže tega števila glasov, se vršijo ožje volitve, pri katerih je izvoljen tisti, za katerega je bilo oddanih največ glasov. G. Mandel predlaga v imenu desnice, naj se smatra že pri prvi volitvi za izvoljenega poslanec, ki bo zbral 40% vseh oddanih glasov, ne zahteva se torej več nadpolovična večina. S to izpremembo volivnega reda bi se primer ožjih volitev zelo omejili.

Ker je pri desničarskih strankah že v tradiciji, da se z vso silo potegnejo za izvolitev v prvem rundu, medtem ko ne polagajo tako velike važnosti na ožje volitve, in ker na drugi strani levičarske stranke navadno pri ožjih volitvah nastopijo s skupnim kandidatom, ki potem toliko lažje prodré, je umevno, zakaj se desnica tako poteguje za nov volivni red. Temelj desničarskih strank tvorijo po veliki večini še vedno osebnosti in njih ugled, torej ne toliko idejnopolitični programi. Zato je pri njih sporazum za postavitev skupnega kandidata težji kakor pri levičarskih strankah, katere se opirajo na boljše organizacijo, ki je izvedena na podlagi načel. Predlog desnice, naj se Mandelov zakon vzame v pretres, je prodril z večino borih 9 glasov. To glasovanje je pokazalo, kako škibka je Lavalova večina, ko gre za notranje-politična vprašanja. Celo desničarski tisk priznava, da današnje številčno razmerje med desnico in levico v poslanski zbornici ne odgovarja resničnemu razmerju strank v državi. Mnogo nacionalističnih poslancev se ima zahvaliti za svojo izvolitev okolnosti, da niso komunisti nikjer hoteli nastopiti pri ožjih volitvah sporazumno z radikalnimi socialisti in socialisti, sicer bi bila levica danes veliko krepkejša. Kartel levice upa, da bo Mandelov zakon gotovo propadel v senatu, češ, da ne bo senat nikdar pristupil, da se s takšno mehanično operacijo, kakor je sprejemba volivnega reda, falsificira resnično razpoloženje javnega mnjenja.

Zakonodajna doba sedanje zbornice, ki je bila izvoljena leta 1928, poteče na koncu aprila in volitve bi se morale vršiti maja. Radikalni socialisti in socialisti se potegujejo za takojšen razpis volitev, ker so prepričani, da bodo pri volitvah v sedanjem trenutku uspeli. Volitve v deželne zbornice (Conseils Généraux) so pokazale, da je Herriotovo in Blumovo upanje upravičeno. Pri teh volitvah so namreč radikalni socialisti izvajali 578 mandatov, socialisti 142, republikanski socialisti (Painlevé) 110, Union republicaine demokratike (Marin) 180, republikanci levice (Tardieu) 180, komunisti 23 in neodvisni 200. Radikalni socialisti so povisali število svojih mandatov za 28 v primeri z deželno-zbornskimi volitvami pred šestimi leti. To je velik uspeh, ako pomislimo, da je pri parlamentarnih volitvah, ki so se vršile med tem časom (l. 1928) doživel Herriot hud poraz, tako da se je število njegovih poslancev znižalo od 145 na 100.

Tudi Laval računa z uspehom levice. To je pokazal s svojim obiskom, ki ga je napravil tajno Herriotu v Lyonu. Laval, ki je sam zrastle v levičarskih krogih, bi očividno rad ostal na čelu koncentracijske vlade, pri kateri bi sodelovali tudi radikalni socialisti in bi iz njega izpadlo desno krilo sedanje večine, ki ga vodi Marin. Herriot bi po volitvah, ki bi njemu zagotovile večino, prav težko pristal na to kombinacijo. Laval si je s to potezo že škodil, ker je vznevoljil sedanjo večino zbornice in je še bolj odprl pot energičnemu Tardieu, ki sili čedalje bolj v ospredje. Z danes je faktični voditelj parlamentarne večine prav Tardieu. Bodoči volivni boj se bo bil v glavnem med njim in Herriotom.

Tardieu si skuša zagotoviti zmago z izpremembo volivnega reda in računa na okrepitev Hitlerjevega gibanja v Nemčiji, ki naj bi ugodno vplivalo na potek volitev v Franciji in avtomatično pomnožilo nacionalistične vrste. Zato so tudi desničarske stranke proti takojšnjim volitvam. Marin in Tardieu namreč hočejo počakati razvoj dogodkov v Nemčiji v tej zimi, ki bo gotovo še pospešila politično radikalizacijo. Herriot se je na zadnjem kongresu radikalne stranke v Lyonu zavaroval proti morebitni reakciji francoskega javnega mnjenja na

Evropska politika brez smernic

Ameriški kongres ne dovoli črtanja evropskih dolgov — Razorožitvena konferenca ne bo imela nobenega rezultata — Kaos v vseh ozirih

London, 18. dec. Angleški politiki in gospodarski ljudje z vedno večjo skrbjo opazujejo kaos, ki ga predstavlja tako mednarodna kakor domača politika, ki je brez vsakih smernic.

Glavna pozornost je obrnjena na ameriški kongres, ki se zdaj ni odobril moratorija, katerega je Hoover lani Nemčiji dovolil. Sicer bo kongres moratorij odobril, toda zelo nerad in le pod pogojem, da se ne diskutira o izbrisu evropskih vojnih dolgov v Ameriki. Razlogi tega zadržanja ameriškega kongresa niso samo politični. Res da Amerikanci svoje stališče v glavnem podpirajo z argumentom, da bi izbris teh dolgov pomenil samo potuho za Evropo, da bi se tem lažje oboroževala dalje. Toda veliko bolj so odločivni gospodarski razlogi. Ameriški politiki so namreč mnenja, da so sedanje finančne krize sveta v prvi vrsti krivi angleški, francoski, nemški in tudi gotovi ameriški bankirji, ki so po vojni divje spekulirali z emisijami tujih obligacij kar so delali predvsem newyorški finančniki, kakor tudi na ta način, da so si n. pr. angleški bankirji izposojali denar od Francije, da so ga z znatno višjimi obrestmi posodili Nemčiji. Ti finančniki bi sedaj radi popravili pogubne posledice teh ogromnih spekulacij na ta način, da bi se izbrisali dolgovi v Ameriki, česar pa ameriški narod ne bo dopustil.

Ugledna »Times« sodi, da bo po razmerah izsiljena odobritev Hooverjevega moratorija imela za posledico le, da bodo ameriški politiki storili vse, da onemogočijo nadaljnje sodelovanje Unije v svrhu finančne restavracije Evrope.

Dočim prihajajo iz Washingtona take nevesele novice, se na kontinentu samem stvari prav nič boljše ne razvijajo. 17. t. m. je odstoparil v Pariz zastopnik angleškega zunanjega ministrstva, da se s francosko vlado dogovarja glede bodoče mednarodne finančne konference, ki naj bi se otvorila meseca januarja 1932. Razgovori med Angleži in Francozi se v prvi vrsti sučejo okoli vprašanja, ali naj imajo dolgovi, ki jih je napravila nemška industrija v Angliji (in tudi v Ameriki), prednost pred odplačilom reparacij, kakor to Anglija zahteva. Ni verjetno, da bi Francija v tem pogledu odstopila od svojega stališča, da se namreč morajo prej odplačevati rate vojne odškodnine, ne pa privatni dolgovi Nemčije.

Cisto negotovo je tudi, kaj bo z mednarodno

razorožitveno konferenco, ki se ima otvoriti 2. februarja 1932. Sicer se iz krogov Društva narodov odločno dementirajo vesti, da se bo razorožitvena konferenca odgodila, toda nihče si ne more predstavljati, kakšen pozitiven rezultat naj bi ta konferenca rodila, ko pa se države niti v principijelnem pogledu niso zedinile, ampak imajo glede razorožitve slejkoprej vsaka svoje stališče. Znano je, kakšna huda notranja borba se vrši v Franciji med pacifistično levico in skrajnimi nacionalisti desnice, ki je načeloma nasprotna vsaki redukciji armade, dokler se varnost Francije pred eventualno upostavitvijo nemškega rajha v smislu reševanja popolnoma ne zagotovi. To vprašanje morejo rešiti le francoski volivci, ki bodo aprila 1932 stopali k volivnim žarom in zato je absolutno izključeno, da bi razorožitvena konferenca imela v prvem polletju 1932 kakršenkoli realen rezultat. Z eno besedo: mlitila se bo zgolj prazna slama, kakor se je mlitila doslej, čeprav se nahaja v Cannesu določeni predsednik razorožitvene konference, bivši angleški zunanji minister Henderson, da se glede pripravljalnih del za razorožitveno konferenco posvetuje z merodajnimi funkcionarji Društva narodov, ki so ga šli v Cannes obiskat...

Bazelski odbor mednarodne reparacijske banke je končal svoje delo, namreč preiskavo plačilne zmoglosti oziroma nezmožnosti Nemčije, in sestavljal poročilo, da je Nemčija vsaj za 2 leti nezmožna odplačevati pogojne anuitete vojne odškodnine. Kakšnih definitivnih pogledov pa, kako reparacijsko vprašanje v bodoče končno veljavno urediti, odbor ni niti z eno besedo podal, tako da svet udi glede tega plava v temini...

Amerikanci izjavljajo, da se eventualne konference o reparacijah in vojnih dolgovih, ki je tudi projektirana, ne bodo udeležili, ampak kvečjemu poslali »opazovalce«. To je gola fraza, ker se Amerika rešitvi tega najvažnejšega problema sveta ne more odtegniti, ako nebe sama izzvati svojo lastno gospodarsko katastrofo. Pač pa ta fraza dokazuje, da tudi Unija čisto nič ne ve, kako bi se rešil čedalje bolj neugodni politični in gospodarski položaj sveta. Unija ve samo to, da nikakor ne bo ustavila nadaljnje gradbe in izpopolnitve svojega vojnega brodoma, kakor so nekateri naivnejši mislili...

Priemer oproščen

Porotniki so bili sami heimwehrovci

Gradec, 18. dec. tg. Z veliko napetostjo pričakujejo danes konec procesa proti dr. Priemerju in tov. Vlada je odredila, da je vojaštvo v vojašnicah pripravljeno za event. nemire. Tudi v sodnem poslopu je pripravljena posebna vojaška straža. Po deželi je povsod pripravljeno orožništvo. Knez Starhemberg je došel v Gradec in pravi, da hoče biti prvi, ki bo čestital dr. Priemerju in drugim obtožencem po oprostitvi razsodbi. Če pa bi bili obtoženci obojeni, pravi Starhemberg, da hoče s svojo prisotnostjo preprečiti neprimerna dejanja. Heimwehrovci pa hočejo obtožence, če bodo oproščeni, spremiti s sodišča z bakljado. Ker pa je v Avstriji že stopila v veljavo vladna naredba o božičnem premirju, ki prepoveduje vsakršno zbiranje in sprevede, bo morala bakljada izostati.

Gradec, 18. dec. tg. Graški porotniki so danes dr. Priemerja in vse obtožence soglasno oprostil od obtožbe veleizdaje. V sodnem poslopu in zunaj je prebivalstvo priredilo viharne ovacije. Močni policijski in orožniški oddelki so pripravljali v polni bojni opremi. Oblasti se prizadevajo, da bi pripravile Heimwehrovce do tega, da ne bi priredili nameravane bakljade. Obtoženci so bili po razsodbi takoj izpuščeni. Državni pravnik je končal svoj obtožilni govor sledeče:

»Mislim, da lahko govorimo v imenu vseh miroljubnih državljanov, če rečem: Nič ni sramotnejšega, kakor z orožjem v roki nastopiti proti lastnemu narodu. Gospodje porotniki morajo misliti le na pravičnost, ki je samo ena. Oprostitna razsodba bi tej državi vzela vsakršno varstvo in bi jo napravila za plen pustolovcev. Svarim vas torej, da bi obtožence oprostiti. Oprostitve bi pomenila vsem tem političnim pustolovcem dati pravico za nadaljnje pustolovščine. Preženite grozečo pošast pučistov, oprostitna razsodba bi vam prinesla kaos!«

Četudi je to poziv državnega pravdnika napravil na porotnike velik vtis, se je vendar zagovornikom skoro brez truda posrečilo, pridobiti

izzivanja nemških nacionalistov. Napram Nemčiji je danes veliko manj popustljiv, kakor je bil pred leti. Zavzema se za razorožitev, a pri tem zahteva za Francijo varnost, pripravljen je pomagati Nemčiji, toda pri tem poudarja, da ne smejo Nemci s francoskim denarjem graditi vojnih ladij in vlivati topov. Levica računa tudi na prirastek, ki ji ga bo prinesla gospodarska stiska. Tudi v Franciji se čedalje bolj oglašajo brezposelnost in delavec brez kruha voli vedno proti tistim, ki so na vladi.

Francoski katoličani se morebitne zmage kartela ne morejo veseliti. Radikalni socialisti vztra-

porotnike, ki so tudi sami Heimwehrovci, za oprostitno razsodbo. Eden izmed zagovornikov je primerjal sedanje razmere s tiroleskimi, leta 1809. Priemerja pa je primerjal z Andrejem Hoferjem.

Gradec, 18. dec. tg. Obtoženci so bili takoj po razglašeni razsodbi izpuščeni. Njihovi svojci so se med množico prerinili do njih in jim izročili heimwehrovske klobuke, katere so obtoženci še v dvorani posadili na glavo. Po ulicah jim je prebivalstvo prirejalo živahne ovacije.

Dr. Priemer je, ko je zapuščal sodno poslopje, izjavil o procesu: »Vlada bo iz tega procesa izvajala posledice in bo takoj ustavila nadaljnjo preiskavo v ostalih heimwehrovskih procesih. Heimwehri bodo od tega procesa imeli korist in še večji napredek. Akcija z dne 13. sept. in ta proces sta heimwehrovske tovariše neločljivo združila med seboj. Proces bo tudi pripomogel do tega, da se bo nacionalna fronta v Avstriji razširila.«

Hrup v narodnem svetu

Dunaj, 18. dec. tg. Krvavi dogodki v Voitsbergu, pri katerih sta bili ubiti 2 osebi, 3 pa hudo in več lahko ranjenih, so imeli na današnji seji narodnega sveta za posledico nenavadno burne prizore. Predsednik dr. Renner je sicer hotel vse stranke pomiriti ter je obžaloval dogodke v Voitsbergu. Ko pa je govornik socialnih demokratov omenil, da je bila nameravana heimwehrovska provokacija v Voitsbergu kot demonstracija za razsodbo v graškem procesu, je nastal tak hrup in trušč, kakršnega še ni bilo v narodnem svetu. Poslanci so se zmerjali med seboj z najgršimi psovskami in kričali tako, da predsednik sploh ni mogel priti do besede in je moral sejo zaključiti.

Belgrad, 18. dec. l. Upokojena sta dr. Ivan Turina, načelnik oddelka za rudarstvo v ministrstvu za gozdove in rude ter Engelbert Gomilšek, šef oddelka za računovodstvo direkcije državnih rudnikov v Sarajevu.

jajo pri laični šoli in pred leti so kartelisti zahtevali celo prekinjenje diplomatskih odnosov z Vatikanom. Laična šola, v kateri poleg tega poučuje okoli dve tretjini učiteljev socialističnega ali komunističnega naziranja, vzgaja brezbožnike in na ta nov kader že računa kartel pri prihodnjih volitvah. Zadnja leta postaja Herriot v verskem pogledu bolj popustljiv in tudi v izjavah o Cerkvii je zelo previden. Če pride na vlado — in to je še vedno problematično — bo vselakor moral računati z močno silo, ki bo predstavljajo vedno boljše organizirani francoski katoličani.

Težkoče z moratorijem

Washington, 18. dec. 2. Poročajo, da je finančni odbor sprejel Hooverjev predlog o moratoriju. Debata v plenumu o tem zakonskem predlogu bo trajala verjetno do 22. t. m., ni pa povsem gotovo, da bo glasovanje odgodeno do božičnih praznikov. Obstoja upravičeno upanje, da moratorij v spodnji zbornici ne bo naletel na posebne težkoče, če se v mednarodnem življenju ne bo dogodilo med tem kaj posebnega. Neprijetno je bilo mišljenje poslance Mac Fabena, ki je stalno predlagal, da naj se ustanovi poseben odbor, ki bi proučil eventualno, če morda Nemčija ni skrila svojega kapitala in denarnih rezerv, da na ta način izsilil moratorij. Če bi Nemčija že v juniju zahtevala ustavitve reparacijskih plačil po Youngovem načrtu, potem bi bilo to lahko proučiti, sedaj pa bo težko ugotoviti če in koliko je Nemčija skrila denarja. Finančni odbor je sprejel zakonski predlog z 21:4 glasovi. Danes se še šest dan vodi diskusija. Vlada dela na tem, da bi se danes prišlo do glasovanja o tem predlogu. Toda, kakor smo že javili, izgleda, da se to ne bo zgodilo pred 22. decembrom. Položaj v senatu je postal nekoliko težji, posebno vled dopolnilnega predloga proti znižanju mednarodnih vojnih dolgov.

London, 18. dec. 2. »Financier News« poroča, da če se vzamejo v obzir izjave, ki so bile podane na kongresu proti Hooverjem moratoriju, se pride do zaključka, da je večina ameriške javnosti proti sprejetju tega moratorija. To pomeni, da ameriška javnost še danes nima pojma, kaj se godi v svetu. Veak dan se vedno bolj kaže potreba ne le samo za podaljšanje moratorija, temveč, da se morajo revidirati tudi reparacije.

Amerika ne veruje v uspeh razorožitvene konference

Zeneva, 18. dec. tg. Sestava ameriške delegacije za ženevsko razorožitveno konferenco gre Hooverju težko izpod rok, ker vsi dvomijo, da bi imela ta konferenca v Zenevi uspeh. Do sedaj so prevzeli to misijo demokratski senator Swanson, poslanik v Bruslju Gibson in poslanik v Bernu Wilson, odklonil pa je sodelovanje bivši poslanik v Rimu Blaker. Pacifistična ženska zveza zahteva, da bi bila tudi ona zastopana v delegaciji z žensko zastopnico.

Brezposelnost v Jugoslaviji

Belgrad, 18. dec. l. »Pravda« objavlja razgovor svojega zagrebškega dopisnika z višjim komisarjem osrednjega urada za brezposelne, v katerem podčrtava, da se je brezposelnost tudi v naši državi znatno povečala. Statistika o brezposelnosti se lahko pri nas vidi po statistiki o delavskem zavarovanju. Število zavarovancev, pravi komisar, sicer ni znatno padlo, pač pa je po njegovem mnenju kriza mnogo večja med privatnimi namasčenci radi stalnega velikega dotoka delavskih moči iz strokovnih šol. Tudi v lesni industriji, ki je popolnoma omrtvela, je brezposelnost velika, toda kot socialni pojav se čuti manj, ker se lesno delavstvo pri nas rekrutira po večini iz kmetijskih slojev. Po njegovem mnenju ne more biti resnično, da imamo na stotine brezposelnih, pač pa pravi, da znaša število brezposelnih okrog 30.000. Komisar nadaljuje, da je delavsko zavarovanje zaradi teh težkih neprilic prišlo v zelo delikaten denarni položaj. Nekatera podjetja so obrate zmanjšala, nekatera so jih sploh ustavila, tako da so dohodki v postavitki članarin zelo znižani. Bolniški oddelki delavskega zavarovanja končuje tekoče leto z deficitom v višini 15 milijonov Din. Naša skrb bo, zaključuje komisar, da preprečimo, da bi delavstvo trpelo na posledicah tega deficita. Ako ne bodo nastopile še slabše prilike, in če se ne bo še bolj znižalo število članov, ima vodstvo delavskega zavarovanja upanje, da se bo tudi ta deficit dal uravnotežiti v teku prihodnjega leta. Ta okolnost naj nikogar ne plaši, saj so morale tudi druge države iti skozi enake ali pa še mnogo huje težave. Čehoslovaška, recimo, je nedavno iskala stot milijonov posojilo, da krije potrebo delavskega zavarovanja. Nam tega dosedaj še ni bilo potreba storiti.

Madžarski vizum

Belgrad, 18. dec. AA. Kraljevsko-madžarsko poslaništvo v Belgradu obvešča politike, da je taksa za madžarski vizum za jugoslovanske pošte liste od 1. decembra t. l. spremenjena. Taksa za vizum za enkratno potovanje na Madžarsko znaša 140 Din. Za potovanje skozi Madžarsko brez pravice na vrnitev pa znaša 110 Din. Taksa za vizum za davkatni prehod skozi Madžarsko brez pravice na bivanje stane 210 Din. Potni listom, ki se pošiljajo po pošti, morajo biti dodane znamke za 7 Din. Potne liste z denarjem je treba poslati v denarnih pisnih.

Belgrad, 18. dec. l. Iz cerkvenih krogov poročajo, da je imel apel, naj pridejo slovenski duhovniki za božične praznike pastrovat med Slovence, ki so raztreseni po raznih srbskih rudniških okoliših in Zaječarja, popola uspeh. Čuje se, da so se javili 4 slovenski duhovniki, ki se bodo podali čez praznike na jug naše države med naše slovenske naseljence.

Šah

Naslednja partija je bila igrana v letošnjem tuskem nacionalnem turnirju.

Kahn : Stepanov
Francoska igra.

1.) e4, e6 2.) d4, d5 3.) Sc3, Sf6 (Njemčovič daje prednost potezi Lb4 4.) Lg5, de4: (Mnogo bolj enostavno kot Le7) 5.) Se4 (Beli bi igral tukaj boljše, če bi vzel na f6 konja. Črni bi vzel s kmetom) 5. ... Le7 6.) Lf6, Lf6: 7.) Sf3 (Bolje bi bilo kriti s c3 kmeta, d4 in igrati f4, da se prepreči osvobodilno potezo e5. Črni bi se moral potem oprustiti s c5, kar bi mu pa delalo več težav.) 7.) ... Sbd7 8.) e3, 0-0 9.) De2, e5 (S tem se je črni oprustil in premagal težave otvoritve.) 10.) 0-0-0, ed4: 11.) Sf6: (Slabo, ker se črni razvije. Bolje takoj Sd4:) 11.) ... Df6: 12.) Td4, Se5 13.) Ld3 (Potrebna je bila menjava na e5) 13.) ... Sd3: 14.) Dd3: (Močna poteza, ki prisili belega, da si oslabi pozicijo kralja. Kbi ne gre radi Lf5.) 15.) b3 (Bolje a3, ker narejena poteza naravnost provocira napad s črnimi kmeti, kar odloči.) 15.) ... e5 16.) Td6, a5 17.) Thd1, a4 18.) Kb2, b5! 19.) De3 (Če bi beli vzel z damo na b5, bi sledil a3+ in na Kc2—Lf5+!) 19.) ... b4! 20.) Se5, bc3: 21.) Kc3:, ab3: 22.) ab3:, c4! (Odlična poteza! Beli ne sme vzeti kmeta radi Ta3+) 23.) Dd4, cb3: 24.) Sc6, Dg5 25.) g3, Tfc8 26.) f4, Da5+, 27.) Kd3, Tcb6: (S tem izgubi beli v izgubljeni poziciji še figuro) 28.) Tc6:, Db5+ 29.) Tc4, Lc4: 30.) De4, Td8+ in beli se vdu, ker zgubi td stolp. Na Kc3 sledi De8+.

Ljubljanski šahovski turnir.

V XII. kolu je Preinfalk dobil proti Asejevu, ki se je slabo branil in hitro zašel v zgubljeno pozicijo. Vidmar je proti Rupniku Ivoču z lepo kombinacijo dobil kvaliteto in kmalu nato zmagal. Gabrovšek Ludvik je zgubil proti Krulcu, ki mu je ujel figuro. Gabrovšek Julij je zmagal proti Škerlaku s kmetom več v končnici. Preloženo partijo z Rupnikom Ivočom je Gabrovšek Julij remiziral. Zidan je v remis poziciji z Gerželjem forsiral zmago in radi napačne kombinacije zgubil figuro in nato tudi partijo. Partija Zupan: Sever je po dolgem igranju ostala remis, ker se je Zupan, ki je imel figuro manj spretne rešil z večnim šahom. Rupnik Zdenko je zgubil proti Šorliju, ker je spregledal lepo nasprotnikovo kombinacijo, ki ga je stala kvaliteto in partijo. Partija Cibic: Sikošek je bila prekinjena. Stanje po XII. kolu: Vidmar 10 (1), Gabrovšek Ludvik 10, Preinfalk 9, Gabrovšek Julij 8½, Krulc 7½ (2), Šorli 7 (1).

V XIII. kolu je Gerželj hitro dobil proti Severju in ravnotako Cibic proti Škerlaku in Gabrovšek L. proti Zupanu. Vidmar je Gabrovška Julija z lepo kombinacijo prisilil k predaji. Šorli je zgubil proti Sikošku, ki si je pridobil veliko materialno premoč. Zidan je bil kotumaciran proti Preinfalku in Rupnik Ivo proti Asejevu. Stanje po XIII. kolu: Vidmar 11 (1), Gabrovšek L. 11, Preinfalk 10, Krulc 8½ (2), Gabrovšek Julij 8½, Šorli 7 (1).

Cerhovni vestnik

Meščanska Marijina kongregacija za može pri sv. Jožefu ima v nedeljo, dne 20. t. m. ob 10 dopoldan odborovo sejo, ob 11 pa običajni shod.

Poizvedovanje

Izgubila se je črna lakasta damska torbica od klavnice do Grabljevičeve ulice 6 za tovarno Zmaj ob Šmartinski c. Prosi se, naj se odda istotam proti nagradi.

Dne 15. decembra t. l. sem otvoril

RESTAVRACIJO »L I S C E«
v Liscah pri Celju št. 17. Restavracija razpolaga s štirimi velikimi, lepo urejenimi lokali. Sedem krasno ležečih sob z 20 posteljami nudi gostom priliko za večdnevno bivanje. Kuhinja, klet in lastno gospodarstvo jamčijo, da bo vedno postrženo le z najboljšim. Za obisk se priporočata
ERVIN in EMILJA PETRIČEK.

Neverjetno okusni!

damski klobuki in slamniki v pariški, angleški in dunjski modi, po res nizkih cenah (tudi že od **D. n 60** naprej) si cenj. občinstvo lahko nabavi v detajlni trgovini

Združenih tovarn klobokov in slamnikov v Domžalah,
na Aleksandrovi cesti
palača „Dunav“

Mag. št. 28631/1-1931.

Razpis voženj

Mestna plinarna ljubljanska razpisuje od dajo voženj za leto 1932. Ponudbe je vlagati v zapečateni kuverti do 29. decembra 1931 opoldne pri ravnatelstvu plinarne.

Natančnejši pogoji se dobijo v pisarni mestne plinarne. Pridržuje se pravica oddaje voženj ne glede na najnižjo ponudbo.

Ljubljana, dne 15. decembra 1931.

Otvoritevno naznanilo

Cenjeno občinstvo obveščam, da sem otvoril v svoji hiši v Ljubljani, Staničeva ulica št. 6, za Bežigradom

DROGERIJO

V največji izbiri e cenj. odjemalcem na razpolago raznovrstno in prvovrstno blago po najnižjih cenah.

Cenjeno občinstvo hočem postreči točno ter prosim za obilen, stalen obisk! Z odličnim spoštovanjem

Drogerija GUSTIN MILAN
LJUBLJANA, Staničeva ulica št. 6
za Bežigradom

Fotomaterjem je temnica brezplačno na razpolago.

Čevljarji pozor!

Ker nameravamo našo trgovino z novim letom preurediti ter znatno razširiti, pričnemo od 15. decembra t. l. dalje

z inventurno razprodajo vseh čevljarjskih potrebščin po lastni nabavni ceni.

Razprodajala se bodo zlasti lepila, apreture (Perglass), politure, črnila, laki in barve za usnje, orodje, aparati itd.

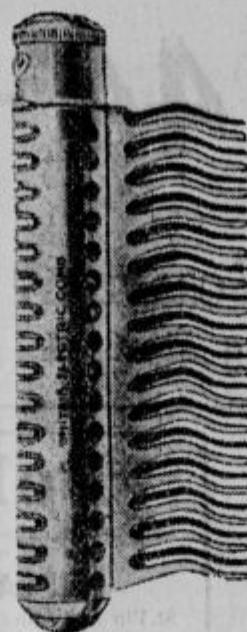
po 40—60% znižanih cenah.

Ker bo vsled ugodne prilike zaloga kmalu izčrpana, priporočamo, naj nikdo ne odlašja z obiskom. — »Danubia«, družba z o. z. (preje G. Maher d. z o. z.), Ljubljana, Dunajska cesta 31.

REŠITEV VAŠIH LAS.

Žepni model »Handbag«
Din 100.—

Veliki model »Standard«
Din 200.—

Uporabljajte redno

zjutraj in zvečer električni glavnik „White“ in v enem tednu bodo vaši lasje popolnoma spremenjeni. Mili električni tok, ki prihaja izpod lasišča, regenerira korenine in stori, da porastejo novi lasje. Vaši lasje bodo kmalu zopet bleščeči, mehki in valoviti in to kot učinek elektrike, brez nevarnosti in brez električnih tresljajev.

Imate li prhljaj?

Prhljaj povzročitelj večine bolezni lasišča izpne v nekoliko dneh in se nič več ne vrne, ako redno uporabljate električni glavnik „White“.

Ali vam postajajo lasje sivi?

Sivi lasje dobe zopet svojo prvotno prirodno barvo.

Ali vam izpadajo lasi?

Na redkih in golih mestih, ako imate še korenine in ako zares redno uporabljate električni glavnik „White“, vam bodo korenine ponovno oživele in vaši lasje na novo porastli.

1,250.000 električnih glavnikov „White“

se že nahaja v uporabi po vsem svetu in dospelo je že na tisoče navdušenih zahvalnic.

JAMSTVO!

Ne stane vas nič, samo da glavnik doma preizkusite. Ako n ste v teku osmih dni popolnoma zadovoljni z glavnikom, nam ga lahko vrnete in mi vam izplačamo popoln znesek.

Ali vam moremo staviti ugodnejšo ponudbo? Ako električnega glavnika „White“ ne morete dobiti pri svojem stalnem dobavitelju tedaj izvolite izrežati priloženi kupon in ga nam poslati z odgovarjajočim zneskom in Din 15 za poštino. Mi vam bomo po prejemu denarja takoj odpotali zahtevani model.

Z glavnikom dobavljena baterija traja več mesecev. Rezervna baterija za e en in drug model stane 15 Din.

Električni glavnik „White“ prodajajo drogerije, parfumerije, lešarne in frizerski saloni.

Pozitiven dokaz!

Gospodična D. Š. iz Siska nam piše: „Izvolite mi poslati dve bateriji za žepni glavnik „Handbag“, kate-rega sem pri vas kupila. Čutim, da mi glavnik „White“ deluje, ter ga hočem vsakomur toplo priporočiti.“

Naročnin ce:

Gospodu Hinko Mayer i drug, parum. oddetek, generalnima zastopnikoma za električni glavnik „White“ Zagreb, Praška ulica 6.

Pošljite mi po povzetju z baterijo in natančnim navodilom za uporabo komadov električnega glavnika »White« model »Standard« po Din 200.

..... komadov električnega glavnika »White« model »Handbag« po Din 100.

(Nepotrebno prečrtati.)

Naročam ta glavnik pod pogojem da mi boste, ako bi me tekom sedmih dni glavnik popolnoma ne zadovolji, potem ko vam vrnem glavnik, moj denar popolnoma povrnil.

Ime

Naslov

ELEKTRIČNI GLAVNIK „WHITE“

Razglas

Volitev senatorjev — določitev volišča

V smislu § 23 zakona z dne 30. septembra 1931, Sl. l. št. 408/61, je določila ljubljanska občinska uprava za volitev senatorjev, ki se bo vršila v nedeljo, dne 3. januarja 1932, da bo volišče za dravsko banovino v Ljubljani v poslopu mestnega načelstva. Dohod na volišče je na Mestnem trgu št. 2.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI,
dne 18. decembra 1931.

Solidno in poceni kupite kakor tudi perilo, potrebščine za turiste in potovanje le pri trdku

božična darila

Ivan Samec

Mestni trg 21

V neizmerni žalosti in globoki potrtosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moja srčno ljubljena in nepozabna soproga, gospa

Malvina Belovsky roj. Pevic

v četrtek, dne 17. t. m. ob 20, po kratki bolezni, previdena s tolažili svete vere, nenadoma zaspala in se preselila k Bogu po večno plačilo.

Pogreb ljubljene in nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 20. t. m. ob 15 popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče Sv. Helena.

Vse, ki so poznali blago pokojnico, prosim, da jo ohranijo v trajnem spominu.

Graščina Zapuže, pošta Mirna, dne 18. decembra 1931.

Klement Belovsky, graščak in ostali sorodniki.

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1-50 din ali vsaka beseda 50 din. Najmanjši oglaševanje 5 lin. Oglasi na deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamo. Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iscejo

V župnišče

želi dekla, ki ima veselje do živine. Apolonija Perk, župnišče, Ojstrica, Dravograd.

Dekle

vajena živine in vsakega kmečkoga dela, gre dve leti služiti. Naslov v podružnici »Slovenca« Novo mesto.

Muzbodobne

Hlapec

za vsa poljska dela, z daljšimi spricčevali — se sprejme na večje posestvo blizu Ljubljane. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.809.

Štajerka

marljiva, skromna in zdrava, vešča vseh hišnih del in kuhe, ki dobro govori nemško, naj se pismeno ponudi na naslov: E. Grigorič, Skrad, Gorskotar, Savska banovina.

Učenca

sprejme pekarna v Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.758.

Razpis!

Občina Prečna razpisuje mesto tajnika in občinskega sluga. Prošnje je vložiti pismeno najkasneje do 31. decembra 1931 na občinski urad Prečna.

Pouk

Čamernikova šolerska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avtor). Prva oblast koncesionirana. Prospekt 16 zastoni. Pišite pošt!

Stanovanje

dveh sob, kuhinje, z elektriko in vodovodom, se odda v novi hiši. Savlje št. 79, p. Ježica.

Opremljena soba

s posebnim vzhodom se odda boljšemu gospodu event. gospodični. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 14.810.

Sestanovalac

je sprejme za 130 Din. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 14.753.

Sobo

opremljeno, s posebnim vzhodom, išče uradnik v bližini glavnega kolodvoza s 15. januarjem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Uradnik« št. 14.754.

Vnajem

Gostilna

št. II v Krapinskih Toplicah se pod ugodnimi pogoji da v najem. Ponudbe in vprašanja je poslati na upravo kopališča Krapinske Toplice.

Povešstva

Parcela 650 m²,

ogelna, ob Bohoričevih ulici, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.677.

Najboljše angleško in češko

sukno za oblake in plašče dobite po ceni pri tvrdki

I. N. Šoštarč
Maribor

Aleksandrova c. 13, vogel Cankarjeve ul.

Stanovanjsko hišo

z gostilno ali trgovino ter vrtom, v Ljubljani ali Celju, kupim. V pošteve pridejo tudi hiše v okolici ali na deželi. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Hiša« št. 14.728.

Kupimo

Drsalke

št. 29 (28), kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Drsalke« št. 14.801.

Tricevni radio-aparat

dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo cene, znamke in opisom na: A. Merhar, Rakek 100.

Srečke delnice, obligacije

kupite Uprava »Merkur« Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II nadst.

Prodamo

Vino

zlahtnih trt, črno in belo, staro, novo, kupite po dnevnim cenam, 60 litrov in več. Dobava takojšnja. Naročila, vzorci: Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Kobila

lepa žival, polkrita kočija, kompletno sedlo in dve konjski vpregi, naprodaj. Le resni reflektanti naj se oglase v gostilni Košak, Ljubljana, Krekov trg.

Peki, pozor!

Proda se parna peč nemškega sistema, eno leto rabljena, po zelo ugodni ceni proti takojšnjemu plačilu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.759.

Ugodno prodam

ali zamenjam za vino sledeče automobile: 1½ tonski Chevrolet, Lancia Lambda, Mali Peugeot, vse v jako dobrem stanju. Zamenjam za vino tudi dobro ohranjene vinske sode. Antičević Marija, Ljubljana, Dunajska cesta 37 (vinotoč).

Posnemalnik

nov, še malo rabljen, naprodaj. Naslov se izve pri podružnici »Slovenca« v Novem mestu.

Obri

Smuči, vezalke

za smuči in tornistre za smučarje, nahrbtnike, torbice, kovčke, preobleke po želji izdeluje in ima v zalogi I. Karlo, torbar, Maribor, Kopališka št. 2 (Scherbaumov paviljon).

Ure, zlatnine, optični predmeti

L. VILHAR, urar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

Plašče

za zdravniške laborante, brivce itd. topiče za natakarje peke mesarje, kuharje in sorodne obrti izdeluje po meri najboljši C. J. Hamann, Ljubljana Mestni trg 8

CREPE DE CHINE

44'—
44'—
44'—

samo pri

F. Ks. Souvan
Mestni trg št. 24

Fr. Ševčík Ljubljana

Zidovska ul. 8. - Orožje, municija, vse lovske potrebe po znižanih cenah. Naivečja izbira. Zadržajte cenike!

Kašo

ješprenj, aldovo moko vedno svežo dobite na debelo veletrgovina
A. VOLK LJUBLJANA
Razlaga cesta 24

Nogavice

rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
LJUBLJANA, Zidovska ulica in Stari trg

Aloiz Grebenc

nakup in prodaja vreč
Ljubljana
Dunajska cesta št. 36

Sveže in suhe gobe

kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte potasnila.

Namizna jabolka

prvovrstna razpošiljam po najnižji ceni — Peter Setina Radeče — Zidan most

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je masi

Dobite v lekarnah drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
Ichnar — SISKAN
Varujte se potvorb

Inserati v »Slovencu«

imajo največji uspeh.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil **Orientalni salon »Teheran«** iz Sv. Petra ceste št. 14 na Aleksandrovo c. št. 4 v pasajo palače »Viktorije«

Cenj. odjemalec postržem s Perzijskimi, Pirojskimi in vseh drugih vrst preprogami v na večji izbiri. Cene nizke. Postrežba solidna. Za obilen obisk se priporoča

Mušan Mulevelić

Orientalni salon

Zakup gostilne in mesarije

V Dobu št. 71, pri Domžalah se odda za 5 let v zakup na prometnem kraju ob državni cesti ležeča znana

Videmškova gostilna, mesarija

prostori za trgovino z vinom, z vsem potrebnim inventarjem, gospodarsko poslopje, sadni ter zelenjadni vrt, stanovanje in mestna tehnična. — Obvezne ponudbe z navedbo mesečne najemnine, referenc in osebnih podatkov je staviti pismeno pri sodišču na Brdu, do 31. decembra 1931. — Pogoji so na vpogled pri sodišču na Brdu, ali pri trgovcu M. Rihtar y Dobu, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

Okrajno sodišče na Brdu.

HUMANIK

nudi

LJUBLJANA Dunajska cesta 1a.
CELJE Aleksandrova cesta 1.
MARIBOR Gosposka ulica 1.

Ne pozabite si pravočasno preskrbeti za božične praznike in novo leto najnovejše

gramofonske plošče moderne gramofone

Največjo izbero Vam nudi edinole specialna trgovina za gramofonijo

JUGOŠPORT

LJUBLJANA — MIKLOŠICEVA 34

Ce hočete, da Vam v resnici kolači in pecivo bado po želi, zahtevajte pri trgovcu Dr. Oetker-jav pečilni prašek »Backin«, kakor tudi Dr. Oetker-jav vanilinov sladkor in nadomestilo jajc »Bactamia«

Jamci za uspeh svetovna znamka »Dr. Oetker«, iznajditelj pečilnega praška — Brezplačne receptne knjižice dobite pri Vašem trgovcu.

Velika božična prodaja
raznih ostankov polne, baržuna, barhenta, soile i.t.d. po znatno znižanih cenah!
A. & E. Skaberne

V nedeljo 20. t.m. bo trgovina odprta!